

POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

OPIS PATENTOWY

Nr 38212

Kl. 42 n, 4

Alojzy Klucz

Poznań, Polska

Przyrząd do mnożenia całych liczb

Patent trwa od dnia 26 października 1954 r.

Wynalazek dotyczy przyrządu do mnożenia całych liczb i przeznaczony jest zwłaszcza dla dzieci, uczęszczających do klas początkowych szkół podstawowych.

Przyrząd jest uwidoczniony na rysunku, na którym fig. 1 przedstawia poziomy widok z boku, fig. 2 — przekrój poprzeczny przyrządu, a fig. 3 — przekrój podłużny.

Przyrząd składa się z oprawki 5, w której można ręcznie obracać luźno założony wałek 1, posiadający na obwodzie rowek 8 unieruchomiony gwoździem 9, wbitym w oprawkę i w ten sposób zabezpieczonym od przesuwu. Wzdłuż oprawki 5 znajduje się szereg liczb, poczynając np. od 1 do 20, stanowiący mnożną, pod nią zaś — podłużna szczelina 6, przez którą uwidocznione są liczby, umieszczone na wałku 1 w oddzielnych poprzecznych obwodach a , b , c itd. i stanowiące znane wyniki mnożenia:

- 1, 2, 3, 4, 5
- 2, 4, 6, 8, 10
- 3, 6, 9, 12, 15
- 4, 8, 12, 16, 20
- 5, 10, 15, 20, 25 itd.

w których w pierwszym obwodzie a uszeregowane są liczby porządkowe np. od 1 do 10, w drugim obwodzie b liczby stanowiące dwukrotność liczb z obwodu a , w trzecim obwodzie liczby, stanowiące trzykrotność liczb w porównaniu z obwodem a itd.

Po lewej stronie szczeliny 6 znajduje się w oprawce okrągły otwór 7, służący do odczytania mnożnej, od cyfr np. 1 do 10, ustawionych naprzeciw każdego rzędu wyników.

Wałek 1 jest nieco wydłużony, ażeby wystawał z oprawki 5 dla uchwycenia go ręką.

Sposób mnożenia na tym przyrządzie jest następujący. Biorąc mnożną z poziomego szeregu liczb, oznaczonego na oprawce 5, obraca się wałek 1 aż do znalezienia mnożnika w otworze 7, po czym odczytuje się wynik na poziomym rzędzie, tuż pod mnożną.

Zastrzeżenia patentowe

1. Przyrząd do mnożenia liczb całych, przeznaczony zwłaszcza dla dzieci, z obracającym się ręcznie w oprawce wałkiem, znamieny tym, że

stała
wielkość
znana
symbol
mnożenia

naokoło wałka (1) umieszczone ^{są liczby} są w oddziel-
nych poprzecznych do niego obwodach (a, b,
c) itd., a mianowicie:

- 1, 2, 3, 4, 5
- 2, 4, 6, 8, 10
- 3, 6, 9, 12, 15
- 4, 8, 12, 16, 20 itd.

w których w pierwszym obwodzie a uszerego-
wane są liczby porządkowe, np. od 1 do 10,
w drugim obwodzie (b) — liczby, stanowiące
dwukrotność liczb z obwodu (a), w trzecim
(c) — liczby, stanowiące trzykrotność liczb
w stosunku do obwodu (a) poziomy rząd któ-
rych jest uwidoczniony na zewnątrz przez

wykonaną w oprawce (5) podłużną szczelinę (6)
tak, że poszczególne liczby tego rzędu przypa-
dają pod oznaczonym na oprawce poziomym
szeregiem liczb np. od 1 do 20, stanowiącym
mnożną, przy czym obok szczeliny (6) wyko-
nany jest otwór okrągły (7) przez który przy
obracaniu wałka (1) widoczne są na tym wałku
liczby mnożnika, poczynając od 1 do 10.

2. Przyrząd do mnożenia całych liczb według
zastrz. 1, znamieny tym, że na obwodzie wał-
ka (1) wykonany jest rowek (8) z wbitym do
oprawki (5) gwoździem, pozwalającym jedynie
na obrót wałka (1) w oprawce.

Alojzy Klucz

